

ფარავნის და საღამოს ტბის თევზების მრავალფეროვნება,
პოპულაციური სტრუქტურა და დინამიკა

თათია ყულჯანიშვილი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებების და საინჟინრო ფაკულტეტზე
ბუნებათსარგებლობის მეცნიერების მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების
მოთხოვნების შესაბამისად*

სიცოცხლის შემსწავლელ მეცნიერებათა სამაგისტრო პროგრამა

სამეცნიერო ხელმძღვანელები: ბელა ჯაფოშვილი, ასოცირებული პროფესორი

ლევან მუმლაძე, ასისტენტ პროფესორი

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2016

სარჩევი

აბსტრაქტი.....	1
შესავალი.....	3
<i>საკვლევი ტერიტორიის დახასიათება.....</i>	5
<i>კვლევის მიზანი და ამოცანები</i>	7
<i>ლიტერატურის მიმოხილვა.....</i>	8
მასალა და მეთოდები	13
შედეგები და მათი განხილვა.....	18
<i>სახეობრივი მრავალფეროვნება</i>	18
<i>ფარავნისა და სალამოს ტბის თევზების მერისტული მახასიათებლები</i>	20
<i>სქესთა თანაფარდობა</i>	22
<i>პოპულაციური სტრუქტურა</i>	25
<i>დასკვნა</i>	28
მადლობა	31
დანართი 1.....	33
დანართი 2.....	36
დანართი 3.....	37
დანართი 4.....	39
დანართი 5.....	40
დანართი 6.....	41
გამოყენებული ლიტერატურა.....	43

აბსტრაქტი

მტკნარი წყლის თევზების პოპულაციის სტრუქტურის კვლევა მნიშვნელოვანია ეკოსისტემის მდგომარეობის შესაფასებლად. პოპულაციური სტრუქტურის ცოდნა გვებმარება ვიწინასწარმეტყველოთ, როგორი იქნება თევზის პოპულაცია გარკვეული სამენეჯმენტო ღონისძიებების გატარების შედეგად. თევზისთვის სასიცოცხლოდ არსებითია ვარგისიანი ჰაბიტატი, შესაბამისად ტბების მენეჯმენტს დიდი ყურადღება უნდა დაეთმოს.

ჩვენი კვლევის მიზანი იყო ფარავნისა და სალამოს ტბების თევზების სახეობრივი მრავალფეროვნების და პოპულაციური სტრუქტურის შესწავლა და იმის დადგენა, თუ როგორ არის სახეობრივი მრავალფეროვნება და რიცხოვნობა შეცვლილი. დასახული მიზნის მისაღწევად სინჯები მოპოვებულ იქნა ფარავნის და სალამოს ტბებიდან 2015-2016 წლის 3 სეზონის განმავლობაში. სულ მოპოვებული იქნა 8 სახეობის თევზის 1003 ინდივიდი.

მიღებული შედეგების ანალიზის შედეგად დადგინდა, რომ სალამოს ტბაში თევზების მრავალფეროვნება უფრო მაღალია, ვიდრე ტბა ფარავნში. თუმცა, როგორც სალამოს, ასევე ფარავნის ტბაში ხდება სახეობრივი მრავალფეროვნების შემცირება. ადგილობრივი, ძვირფასი სარეწაო მნიშვნელობის სახეობები ძალიან მცირე რაოდენობით გვხვდება ტბაში, ზოგიერთი კი საერთოდ აღარ გვხვდება. სალამოს ტბაში შეინიშნება ინვაზიური სახეობა კარჩხანას (*Carassius gibelio*) დომინირება. ნაშრომში თითოეული სახეობისთვის გამოთვლილია სქესთა შეფარდებები, სიგრძე-წონის დამოკიდებულებები და შექმნილია ზრდის მოდელები.

სამიუბო სიტყვები: ჯავახეთი, ფარავნის ტბა, სადამოს ტბა, მრავალფეროვნება, თევზები, ზრდის მოდელი, სიგრძე-წონის დამოკიდებულებები.